

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 3091-1 від 05.03.2020
Народний депутат України
С. Кузьмініх

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про державний екологічний контроль»

Проект поданий як альтернативний до законопроекту реєстр. № 3091 від 19.02.2020, та має таку ж назву як і основний.

У поданому проекті, як і в основному, визначаються правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного екологічного контролю, повноваження органів державного екологічного контролю тощо.

Головне управління, проаналізувавши проект, зазначає, що у ньому фактично повторюється значна частина положень основного законопроекту реєстр. № 3091. З урахуванням наведеного більшість зауважень та пропозицій, висловлених Головним управлінням у своєму висновку до законопроекту реєстр. № 3091, залишаються актуальними й щодо альтернативного проекту (реєстр. № 3091-1).

При цьому, головні відмінності між вказаними проектами полягають в тому, що в альтернативному проекті до визначення основних термінів, які використовуються у Законі додаються визначення понять «заходи державного екологічного контролю» та «органи державного екологічного контролю»; визначається склад законодавства про державний екологічний контроль; визнається пріоритет Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» над положеннями цього Закону, у разі, якщо його положення суперечать Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»; більш повно визначені основні принципи державного екологічного контролю; збільшуються строки здійснення планових заходів державного екологічного

контролю; не передбачається господарсько-правова відповідальність суб'єктів господарювання за порушення природоохоронного законодавства тощо.

Розглянувши вказані положення, Головне управління вважає за доцільне висловити щодо їх змісту такі зауваження та пропозиції.

1. Вважаємо зайвим доповнювати ст. 1 «Визначення основних термінів» проекту визначенням змісту терміну «органи державного екологічного контролю», під яким розуміються «центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного екологічного контролю та його територіальні органи», а також «виконавчі органи сільських, селищних, міських рад», оскільки за своїм змістом це не визначення, а перелік органів, які визнаються органами державного екологічного контролю. До того ж, цей перелік дублюється у ч. 1 ст. 6 «Органи державного екологічного контролю».

Слід також звернути увагу на те, що у проекті при визначенні заходів, пов'язаних із здійсненням державного екологічного контролю (п. 3 ч. 2 ст. 12, ч. 2 ст. 17, ч. 3 ст. 23), певні повноваження надаються також центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища. Проте до переліку органів державного екологічного контролю цей орган не включений.

Варто також зазначити, що у проекті, крім «органів державного екологічного контролю» згадуються також «органи екологічного контролю» (абз. 3 ч. 1 ст. 1), статус яких у проекті не визначається.

2. Вважаємо позитивним визначення у ч. 1 ст. 2 проекту складу законодавства про державний екологічний контроль. Однак перелік такого законодавства (складається з: Конституції України, Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», цього закону, інших нормативно-правових актів, виданих відповідно до них») є *неповним*, оскільки у ньому не враховано законодавство у сфері екології – Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» та інші відповідні закони.

3. У ч. 1 ст. 7 проекту пропонується встановити, що державний екологічний контроль здійснюється, зокрема, «шляхом спостереження за станом довкілля». Звертаємо увагу, що функція «спостереження» стосується здійснення моніторингу (ст. 8. «Аналіз інформації про стан довкілля та використання даних державного моніторингу довкілля органами державного екологічного контролю» проекту), а не контролю, які є різними за своєю природою. При цьому, відповідно до ч. 13 ст. 4 Закону України «Про основні

засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» діяльність органів державного нагляду (контролю), пов'язана зі збором інформації, метою якого є отримання відомостей про масові явища та процеси, що відбуваються у сфері господарської діяльності, «не вважається заходами державного нагляду (контролю)».

4. Частина 6 ст. 9 проекту передбачає надсилання щорічного звіту про результати діяльності центрального органу державного екологічного контролю Верховній Раді України. Проте із положень проекту не випливає, що цей орган є підзвітним Верховній Раді України, що не передбачено також і Конституцією України.

5. У ст. 10 проекту наведено перелік заходів екологічного контролю: «планові», які включають: «планові перевірки дотримання вимог природоохоронного законодавства суб'єктами господарювання» та «патрулювання»; і «позапланові», які включають: «позапланові перевірки дотримання вимог природоохоронного законодавства суб'єктами господарювання», «реагування на виклики», «рейдові перевірки». Натомість у ст. 13 «Заходи державного екологічного контролю щодо фізичних осіб та окремих категорій суб'єктів господарювання» вказані заходи наведені без дотримання їх поділу на планові та позапланові. Вважаємо, що такий підхід може призвести до ускладнень у практичному застосуванні цих положень та виникнення ризиків щодо зловживань з боку відповідних осіб органів державного екологічного контролю.

6. У ч. 4 ст. 12; абз. 2 ч. 6 ст. 13 проекту передбачено, що фізичні особи, які подали безпідставне звернення про порушення суб'єктом господарювання вимог законодавства, несуть відповідальність, *передбачену законом*. Проте у проекті не пропонується внесення змін до відповідних законів для реалізації цього положення.

7. У проекті наявні внутрішні неузгодженості. Так, відповідно до ч. 1 ст. 16 проекту «порядок здійснення заходів державного екологічного контролю, форми актів перевірки дотримання вимог природоохоронного законодавства та форма припису щодо усунення порушень *затверджується Кабінетом Міністрів України*». Проте це не узгоджується із абз. 3 ч. 1 ст. 1 проекту, відповідно до якого «заходи державного екологічного контролю – планові та позапланові заходи, які здійснюються органами екологічного контролю, та виключно в порядок і спосіб, що *встановлений цим законом*».

8. У ч. 1 ст. 15 проекту до документів органів державного екологічного контролю, що складаються під час здійснення та за результатами заходів державного екологічного контролю, зокрема, віднесено *посвідчення (направлення)* на проведення заходів державного екологічного контролю, яке оформлюється на іншому етапі – підготовчому. Крім того, у цій же частині зазначається про постанову про накладання адміністративно-господарських санкцій, проте у проекті не передбачено накладення на осіб, винних у порушенні відповідного законодавства, таких санкцій.

Узагальнюючий висновок: за результатами розгляду у першому читанні законопроект доцільно повернути на доопрацювання з урахуванням висловлених зауважень.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: С. Кузнєцова, А. Мусасва

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B42008E588D01

Дійсний до: 27.05.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/3-2020/62009 від 31.05.2020

82355